

Anvisningar för statsbidrag för utveckling av en god och nära vård 2026

Anvisningar för statsbidrag beskriver vem som kan ta del av bidraget, vad ni kan använda statsbidraget till, hur ni rekviderar och vilka villkor som gäller.

Från 1 januari 2025 ansvarar Socialstyrelsen för statsbidrag till kommuner och regioner för utveckling av en god och nära vård. Bidraget styrs av en förordning.¹

Statsbidraget är en del av regeringens satsning på God och nära vård. Socialstyrelsen arbetar parallellt med att främja, stödja och följa upp kommuners och regioners arbete med omställningen..²

Läs mer:

- [Socialstyrelsens arbete om God och nära vård](#)
- [Uppföljningen av omställningen till god och nära vård](#)

Vilka kan rekvidrera?

Kommuner och regioner kan ta del av statsbidraget. *Vad kan ni*

använda statsbidraget till?

Syftet med statsbidraget är att utveckla en god och nära vård med fokus på primärvården.

Ni kan använda statsbidraget till:

1. kontinuitet i primärvården, inklusive fast läkarkontakt,
2. tillgänglighet i primärvården,
3. förebyggande och hälsofrämjande arbete i hälso- och sjukvården,
4. habiliterande och rehabiliterande arbete i hälso- och sjukvården,

¹ Förordning (2024:1253) om statsbidrag till kommuner och regioner för utveckling av en god och nära vård.

² Uppdrag att främja, stödja och följa upp omställningen i hälso- och sjukvården till en god och nära vård (S2023/01930 (delvis))

5. personcentrering av hälso- och sjukvården,

-
6. planering och samverkan mellan kommun och region för hälso- och sjukvården,
 7. kompetensförsörjning och arbetsmiljö i primärvården.

För de kommuner och regioner som regeringen bestämmer kan även insatser genomföras som avser:

8. utveckling av primärvården i landsbygd och glesbygd.

På hemsidan finns exempel på aktiviteter som kan genomföras under respektive punkt samt Frågor och svar.

Kommunerna i ett län får använda de Regionala samverkans- och stödstrukturerna (RSS) för uppgifter som finansieras med statsbidraget.

Primärvård

Med primärvård avses hälso- och sjukvårdsverksamhet där öppen vård ges utan avgränsning när det gäller sjukdomar, ålder eller patientgrupper.³

Regioner kan använda Verksamhetsindelning VI2000 som ett stöd för att tydliggöra vilka verksamheter som ingår i primärvården.⁴

[Läs mer om Verksamhetsindelning VI2000 här](#)

För kommunerna ligger ansvaret för hälso- och sjukvård i regel på primärvårdsnivå. Därtill förekommer uppgifter som genomförs i samverkan med specialiserad hälso- och sjukvård. Bidraget ska gå till insatser som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

Vad kan ni inte använda statsbidraget till?

- Kostnader som redan finansieras på annat sätt, exempelvis genom andra

riktade statsbidrag (dubbelfinansiering) ***Hur gör ni en***

rekvisition?

- Rekvisition kan göras i e-tjänsten för statsbidrag från den 16 februari 2026.
- **Sista dag att rekvirera är den 1 april 2026.**

³ 2 kap. 6 § första meningen hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

⁴ Denna indelning används exempelvis för att samla in statistik om verksamheten, vilket görs av SKR, samt för att samla in ekonomisk statistik via Räkenskapssammandraget (RS), som hanteras av Statistiska centralbyrån (SCB).

- För att använda e-tjänsten behöver ni ha utsett ett ombud. Mer information finns på [Socialstyrelsens webbplats](#).
- Frågor om e-tjänsten mejlar ni till: e-tjanst.statsbidrag@socialstyrelsen.se.

Om inte alla medel rekvireras

Medel som inte har rekvirerats senast den **1 april 2026** kommer enligt 6 § i förordningen att fördelas om till de kommuner och regioner som i rekvisitionen angett att de önskar ta del av kvarvarande medel.

När fattas beslut och när kommer pengarna?

Vi betalar ut statsbidraget löpande efter rekvisition som ett engångsbelopp till det konto som ni angivit i rekvisitionsformuläret.

Hur fördelas statsbidraget?

Det totala beloppet som Socialstyrelsen fördelar för bidragsåret är **3 300 000 000 kronor**. Beloppen som rekvireras av kommuner och regioner har fastställts utifrån nedanstående faktorer.

Fördelning till regioner

2 250 000 000 kronor fördelas i relation till befolkningen, utifrån Statistikmyndigheten SCB:s befolkningsunderlag den 1 november 2025.

150 000 000 kronor fördelas för insatser som avser utveckling av primärvården i landsbygd och glesbygd. Medel fördelas utifrån en viktad fördelningsnyckel, som bygger på antal invånare i regionen som bor i en kommun som klassas som landsbygd, i förhållande till det totala antalet invånare boende i kommuner som klassas som landsbygd i landet.³ Fördelningsnyckeln innebär att invånare i glesa landsbygdskommuner har en femdubblad vikt och invånare i mycket glesa landsbygdskommuner ges tioudblad vikt jämfört med invånare i tätortsnära landsbygd. Fördelningsnyckeln tar således större hänsyn till den glesa och mycket glesa landsbygden i förhållande till den tätortsnära landsbygden.

³ Definition enligt Tillväxtverket "Olika typer av landsbygder – Tillväxtverket (tillvaxtverket.se)

Fördelning till kommuner⁴

750 000 000 kronor fördelas till hälften utifrån antalet individer som fått kommunal hälso- och sjukvård⁶ baserat på Socialstyrelsens register för insatser i kommunal hälso- och sjukvård.⁵ Den andra hälften fördelas utifrån befolkningsandel, baserat på SCB:s befolkningsunderlag den 1 november 2025.

150 000 000 kronor fördelas för insatser som avser utveckling av primärvården i landsbygd och glesbygd fördelat med hjälp av en viktad fördelningsnyckel, som bygger på antal invånare i regionen som bor i en kommun som klassas som landsbygd, i förhållande till det totala antalet invånare boende i kommuner som klassas som landsbygd i landet.⁶ Fördelningsnyckeln innebär att invånare i glesa landsbygdskommuner har en femdubblad vikt och invånare i mycket glesa landsbygdskommuner ges tiodubblad vikt jämfört med invånare i tätortsnära landsbygd. Fördelningsnyckeln tar således större hänsyn till den glesa och mycket glesa landsbygden i förhållande till den tätortsnära landsbygden.

Vilka villkor gäller för att få ta del av statsbidraget?

Villkoren för bidraget styrs av förordning (2024:1253) om statsbidrag till kommuner och regioner för utveckling av en god och nära vård.

För att få bidrag ska regionen och kommunen i en plan ange:

1. vilka som ska genomföra insatserna, och
2. för vilka insatser enligt 2 § som bidraget ska användas.

Med plan avses i detta sammanhang de frågor som ni besvarar när ni rekviderar statsbidraget i e-tjänsten.

Vilka villkor gäller för hur ni får använda statsbidraget?

Här hittar ni alla de viktigaste villkor som ni som bidragsmottagare ska uppfylla när ni använder statsbidraget.

⁴ kap. 1 och 2 §§ och 14 kap. 1 § i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)

⁵ Registret över insatser inom kommunal hälso- och sjukvård
<https://www.socialstyrelsen.se/statistikoch-data/register/kommunal-halso-och-sjukvard/>

⁶ Definition enligt Tillväxtverket "Olika typer av landsbygder – Tillväxtverket (tillvaxtverket.se)

Tidsperiod

Ni kan använda statsbidraget under perioden **1 januari 2026 till 31 december 2026**.

Ni ska kunna visa hur ni har använt statsbidraget

Kommunen/regionen ska kunna lämna in underlag som möjliggör fördjupad granskning av bidragets användning. (Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning).

Den kommun/region som inte kan lämna ett sådant underlag kan bli helt eller delvis återbetalningsskyldig.

Vilka underlag kan kommunen/regionen behöva lämna in?

- Utdrag ur huvudbok/kontoutdrag – Det bör finnas ett eget kostnadsställe eller projektkod för statsbidraget. Redovisningen måste vara tydlig, spårbar och överblickbar.
- Underlag som styrker kommunens/regionens genomförda insatser.
- Fakturor som styrker nedlagda kostnader – Fakturorna ska vara tydliga och beskriva vad kommunen/regionen har betalat för.
- Lönespecifikationer och/eller anställningsavtal som styrker

lönekostnader. *Hur går redovisning till?*

Mottagare av statsbidrag ska återskatta hur bidraget har använts.

Socialstyrelsen skickar ett återskattningsformulär via e-post till kommunens eller regionens registrator. Det är därför viktigt att ni säkerställer att mejlet når rätt funktion i organisationen.

När ska ni återskatta?

Mer information om tidpunkten och innehållet i återskattningen av 2026 års medel kommer att publiceras på webbsidan för statsbidraget i slutet av 2026.

Om ni inte återskattar i tid kan kommunen/regionen bli återbetalningsskyldig.

När kan Socialstyrelsen kräva tillbaka statsbidraget?

Mottagare av statsbidrag ska använda statsbidraget enligt villkoren i beslutet.

Mottagare är skyldiga att återbetala hela eller delar av statsbidraget om:

- mottagaren inte har använt hela statsbidraget under perioden 1 januari 2026 till 31 december 2026.
- någon annan av återbetalningsgrunderna enligt 12 § är uppfylld.

Återbetalningen ska ske senast vid den tidpunkt som Socialstyrelsen meddelar. Socialstyrelsen fakturerar berörda mottagare. *Hur*

kontaktar ni oss?

Om ni har frågor om bidraget, behöver ändra kontaktuppgifter eller vill ändra uppgifter i ansökan mejla oss på:

statsbidrag.godochnaravard@socialstyrelsen.se